

*Žmogaus aistros potvynių ir
atoslūgių žemėlapis.*
Publishers Weekly

JULIAN

BARNES

romanas

VIENINTELE
ISTORIJA

baltos lankos

Julian Barnes

Vienintelė istorija

romanas

Iš anglų kalbos vertė Nijolė Regina Chijenienė

baltos lankos

Ką jūs pasirinktumėte: labiau mylėti ir labiau kentėti ar mažiau mylėti ir mažiau kentėti? Mano manymu, tai esminis dalykas.

Gal sakysite – ir visai pagrįstai, – kad taip kelti klausimo nedera. Juk mes nesirenkame. Jeigu galėtume rinktis, toks klausimas tiktų. Bet pasirinkimo neturime, tad nėra ko nė svarstyti. Ar kas nors sugeba mylėti, kiek panorėjęs? Jeigu sugeba, tai čia ne meilė. Nežinau, kaip tai pavadinti, bet tikrai ne meilė.

Visi galime papasakoti tik vieną istoriją. Aš nesakau, kad mums gyvenime atsitinka tik vienas įvykis. Įvykių daugybė, ir iš jų sudėliotume begalę istorijų. Bet iš jų visų reikšminga tik viena vienintelė, tik ją vieną ir verta pasakoti. Aš papasakosiu savąją.

Bet štai koks painus reikalas. Jeigu tai tavo vienintelė istorija, vadinasi, ji yra dažniausiai pasakojama ir perpasakojama – kad ir sau pačiam, kaip kad ir šiuo atveju. Kyla klausimas: ar visi tie perpasakojimai priartina prie tikrojo įvykių paveikslo, ar atitolina nuo jo? Nežinau. Vienas iš būdų tai patikrinti – pasižiūrėti, ar metams bėgant tame pasakojime pats sau atrodo geriau ar prasčiau. Jeigu atrodo prasčiau, tikėtina, jog tai panašiau į tiesą. Kita vertus, vertindamas praeitį susiduri su pavojumi tyčia save

menkinti: kritikuodamas tam tikra prasme aukštini. Taigi man reikia būti apdairiam. Ką gi, per savo amželį jau išmokau būti apdairus. Dabar esu toks apdairus, koks anksčiau buvau lengvapėdis. O gal lengvamanis? Ar gali žodis turėti du antonimus?

Kada, kur ir kaip tai vyko? Nežinau, ar tie dalykai svarbūs istorijose apie meilę. Nebent anais, klasikiniiais, laikais, kai meilė grumdavosi su pareiga, su tikėjimu, su šeima ir valstybe. Ši istorija ne tokia. Bet jeigu jau taip spiriate... Tai įvyko daugiau kaip prieš penkiasdešimt metų, maždaug už penkiolikos mylių į pietus nuo Londono, biržos maklerių gyvenamųjų priemiesčių rajone, kuriame, beje, nesu sutikęs nė vieno biržos maklerio. Atskirai stovintys nuosavi namai – senoviniai, medinio karkaso, kai kurie dengti plytelėmis. Ligustrų, laurų ir bukų gyvatvorės. Keliai su nutekamaisiais grioviais, dar nesubjauroti geltonų žymų ir neiškreivinti įvažiavimų prie namų. Tais laikais pakeliui į Londoną galėjai pasistatyti automobilį beveik kur panorėjęs. Išsiplėtusio priemiesčio zona, kurioje mes gyvenome, buvo jaukiai vadinama „Kaimu“, ir prieš keletą dešimtmečių, greičiausiai, taip ir buvo. Dabar čia stovėjo geležinkelio stotis, iš kurios nuo pirmadienio iki pentadienio, o kartais ir šeštadienį pusdieniui į darbą Londone važiuodavo kostiumuoti vyrai. Čia buvo ir tarptautinė autobusų stotis, pėsčiųjų perėja su mirkčiojančiu signaliniu žibintu, paštas, bažnyčia, pavadinta banaliu šv. Mykolo vardu, aludė, universalinė parduotuvė, vaistinė, kirpykla, taip pat degalinė ir automobilių remonto dirbtuvė šalimais. Rytas po gatves zvimbėdavo pieną išvežiojantys elektriniai sunkvežimiai – rinkis kokį nori: „Express“ ar „United Diaries“ bendrovės, – o vakarais ir savaitgaliais (išskyrus sekmadienio rytą) burgzdavo benzininės žoliapjovės.

Kaimo gyventojai triukšmingai ir nemokėiškai žaisdavo ant žolės kriketą, buvo čia ir golfo laukas bei teniso klubas. Sodininkai džiauėsi smėlinga dirva, Londono molynė tų vietų jau nebesiekė. Neseniai Kaime buvo atsidariusi kulinarija, bet europietiškas jos skanėstų asortimentas, kaip antai rūkyti sūriai ir ryšeliai turkiškų vytintų dešrelių, nukabusių kaip asilų pimpalai, kai kam atrodė ne visai deramas. Šiaip ar taip, jaunosios šeimininkės pradėjo gaminti maistą išradingiau, o jų vyrai tam tikrai pritarė. Iš dviejų prieinamų TV kanalų BBC buvo žiūrimas labiau nei ITV; alkoholis geriamas paprastai savaitgaliais. Vaistinėse galėjai nusipirkti pleistrų nuo karpų ir šampūno pilvotuose buteliukuose, bet tik ne kontraceptikų; universalinėje parduotuvėje buvo prekiaujama žiovilų keliančiu *Advertize & Gazette*, bet jokio nė paties nekalčiausio žurnalo su mergytėmis ir su žiburiu nebūtom radęs. Prireikus intymių prekių turėjai važiuoti į Londoną. Beje, didžiumą Kaime pragyvento laiko ta aplinkybė manęs per daug nejaudino.

Ką gi, tuo savo, kaip nekilnojamojo turto agento, misiją baigsiu (už dešimties mylių būta ir tokios agentūros). Dar vienas dalykas: neklauskite manęs apie orą. Aš nelabai prisimenu, koks kada mano gyvenime buvo oras. Įsiminiau tik, kad karšta saulė žadina geismus, kad pirmasis sniegas sukelia palaimą, o šaltis bei drėgmė išprovokuoja ankstyvus negalavimus, kurie galiausiai atveda prie abiejų klubo sąnarių protezavimo. Bet joks rimtas mano gyvenimo įvykis nėra atsitikęs koku nors ypatingu oru, juolab dėl oro. Tad, jeigu neprieštarausite, meteorologijos dėmuo nebus įtrauktas į mano pasakojimą. Beje, jeigu užsiminsiu, kad žaidžiau korte ant žolės lauko tenisą, drąsiai galite daryti išvadą, kad tuo metu nei lijo, nei snigo.

Teniso klubas: kas būtų pamanęs, kad tai prasidės būtent tenai? Jaunystėje laikiau jį tiesiog jaunųjų konservatorių lygos poskyriu atvirame lauke. Turėjau raketę ir šiek tiek žaisdavau, taip pat galėjau padaryti keletą overių krikete ir pastovėti futbolo vartuose – gindavau juos rimtai, bet kartais nusižengdamas taisyklėms. Sporte buvau azartiškas, nors ypatingais talentais ir nepasižymėjau.

Po pirmojo kurso trims mėnesiams sugrižau namo ir begėdiškai nuobodžiavau. Dabartinis jaunimas net neišivaizduoja, kaip tais laikais buvo sunku užmegzti pažintis. Beveik visi mano draugai išsilakstė atostogų kas kur, o telefono skambučiai pagal nebylią, bet iškalbingą tėvų nuostatą buvo nepageidaujami. Parašai laišką, lauki atsakymo. Vangus ir liūdnas užsiėmimas.

Mama, greičiausiai tikėdamasi, kad taip sutiksiu gražią šviesiaplaukę Kristiną ar žvitrį garbanotą juodaplaukę Virdžiniją (bet kuriuo atveju priklausančią patikimam, o be pagražinimų tariant – konservatyviam, visuomenės sluoksniui), pasiūlė man lankyti teniso klubą. Ir netgi apmokėti narystę. Paslapčia šaipiausi iš jos užmačių: jau ko tikrai neketinau daryti, tai užbaigti savo egzistencijos provincijos užkampyje su klubine žmona ir dviem ar keturiais snargliais, o jiems užaugus rūpintis, kad susirastų klube sau poras ir taip toliau, per visą aidinčią veidrodinių kambarių anfiladą į begalinę ligustrais ir laurais apsodintą ateitį. Taigi motinos pasiūlymą priėmiau su didžiausia ironija.

Užsirašiau ir buvau pakviestas „pabandyti“. Tai buvo ne tik mano, kaip teniso žaidėjo, įgūdžių bandymas, bet ir nebylus bendro mano lygio ir laikysenos viešumoje patikrinimas, atliekamas angliškai taktiška maniera. Veikimo principas toks: jeigu neparodai jokių neigiamų pusių, tau savaime įskaitomos teigiamos. Mama

pasirūpino, kad mano teniso marškinėliai būtų nepriekaištingai balti, o šortų kantai tiesūs ir lygiagretūs. Teniso korte kiek galėdamas laikiausi, kad nenusikeikčiau, neriaugtelėčiau ir nepirstelėčiau. Smūgiavau iš peties, drąsiai ir labiau kaip savamokslis; žaidžiau taip, kaip iš manęs buvo tikimasi, be mėgstamų užkirtimų ir nekaldamas kamuoliuko tiesiai į varžovą. Padavimas, nubėgimas prie tinklo, smūgis į atlekiantį kamuoliuką, dar vienas smūgis, trumpas smūgis, aukštas padavimas, neužmirštant įvertinti priešininko („Super!“) ir parodyti dėmesio partneriui („Mano!“). Po gero smūgio nesididžiau, laimėjęs geimą džiaugiausi santūriai, o galutinai pralošęs setą liūdnai kraipiau galvą. Apsimetinėti man sekėsi lengvai, tad kiaurus metus žaidžiantys hjugai ir karolinos mielai priglaudė mane po savo sparneliu kaip vasaros sezono žaidėją.

Hjugai nesiliovė kartoję, kad IQ klubo vidurkį aš padidinęs, o amžiaus vidurkį – sumažinęs. Vienas jų užsispyręs vadino mane „Vaikščiojančia enciklopedija“ ir „Her Professor“, subtiliai primindamas, kad metus prasimokiau Sasekso universitete. Karolinos buvo gana draugiškos, bet atsargios. Žinojo, kaip joms elgtis hjugų akivaizdoje. Jaučiau, kaip būdamas jų draugėje pažū prarandu savo įgimtą polinkį varžytis. Kiekvieną smūgį stengdavausi atlikti kuo techniškiau, bet nesiveržiau laimėti, netgi tyčia pasiduodavau. Jeigu autas būdavo vos pastebimas, iškeldavau varžovui nykštį ir šūktelėdavau: „Super!“ Pasitikdamas padavimą, per colį nunešusį kamuoliuką už priekinės ar šoninės linijos, tik lėtai linktelėdavau galva ir risnodavau į kitą aikštelės pusę laukti kito. „Padorus bičas“, – kartą nugirdau vieną hjugą sakant kitam. Spausdamas laimėtoju ranką po varžybų, būtinai tyčia pagirdavau vieną ar kitą jo žaidimo privalumą. „Tie smūgiai

į kairę mane pribaižė“, – nuoširdžiai pripažindavau. Žinodamas, kad būsiu čia ne ilgiau kaip du mėnesius, nenorėjau pasirodyti jiems, kas esąs.

Praėjus trimis savaitėms po mano laikinos klubo narystės įforminimo buvo organizuotas mišrių porų, parinktų traukiant burtus, turnyras. Vėliau, prisimenu, pagalvojau: juk sakoma „lemtingas burtas“, ar ne? Aš buvau suporuotas su ponija Siuzana Maklaud, akivaizdžiai ne karolina. Jai buvo, spėju, keturiasdešimt keleri, atgal sušukuoti ir kaspiniu surišti plaukai išryškino ausis, nors iš pradžių į tai neatkreipiau dėmesio. Į kortą ji įžengė vilkėdama balta teniso suknete su žaliu apvadu ir žaliomis sagomis ant krūtinės. Buvo beveik mano ūgio, o aš, kai atsigulu ir išsitiesiu, būnu vienu coliu aukštesnis, vadinasi – penkių pėdų ir devynių colių.

- Kokią pusę renkiesi? – paklausė ji.
- Pusę?
- Dešinę ar kairę?
- Ak, nesupratau. Šiaip jau man tas pats.
- Tada pradėk nuo dešinės.

Per pirmąsias vieno seto atkrintamąsias varžybas mūsų varžovai buvo hjugas iš drūtesniųjų ir karolina iš putlesniųjų. Aš bėgiojau po aikštelę laikydamas savo pareigą smūgiuoti kuo daugiau kamuoliukų ir iš pradžių, atsidūręs prie tinklo, grįžtelėdavau pasižiūrėti, kaip laikosi mano partnerė, ar kamuoliukas tiksliai smūgiuotas. Kaskart įsitikindavau, kad taikliai smūgiuotas kamuoliukas smagiai atšoka nuo žemės, taigi lioviausiu grėžiojėsis, atsipalaidavau ir staiga pajutau, kad tikrai noriu laimėti. Tą mes ir padarėme rezultatu 6:2.

Kai sėdėjome, gerdami miežinį toniką su citrina, pasakiau:

– Ačiū, kad gelbėjote mano kailį.

Turėjau galvoje tuos kartus, kai persisvėręs per tinklą stengiausi perimti kamuoliuką, bet nespėdavau ir tik sutrukdydavau poniai Maklaud.

– Tokiais atvejais sakoma: „Gera sužaista, partneri.“ – Jos akys buvo pilkai mėlynos, veide – neblėstanti šypsena. – O paduodamas stenkis atsistoti arčiau šoninės linijos. Kampas bus aštresnis.

Aš linktelėjau priimdamas patarimą ir nė kiek neužsigavęs, kaip būtų atsitikę, jeigu tą būtų pasakęs kuris nors hjužas.

– Daugiau jokių pastabų?

– Žaidžiant poromis pavojingiausias taškas ties viduriu tarp abiejų žaidėjų.

– Ačiū, poniai Maklaud.

– Siuzana.

– Gera, kad ne Karolina, – išsprūdo man.

Ji sukikeno tarsi puikiai būtų žinojusi, ką tai reiškia. Bet iš kur?

– Ar jūsų vyras žaidžia?

– Mano vyras? Ponas D.? – nusijuokė ji. – Ne. Jis pripažįsta tik golfą. Mano manymu, labai nesportiška trankyti gulintį kamuoliuką. Kaip manote?

Jos atsakymas buvo toks daugiaprasmiškas, kad aš iš karto nesusigaudžiau, tad tik linktelėjau ir kažką suveblėnu po nosim.

Antras mačas ėjosi sunkiau – mūsų varžovų pora nuolat nutraukdavo žaidimą ir neskubėdami tardavosi taktikos klausimais, lyg būtų ruošęsi vestuvėms. Vienu metu, kai padavinėjo poniai Maklaud, aš išmėginau pigų triuką: kone ant centrinės linijos pritūpiau žemiau tinklo, kad nukreipčiau priimančiojo dėmesį. Taip uždirbau porą taškų, bet vėliau, kai skaičius buvo 30:15, išgirdęs

padavimo smūgį, per staigiai atsitiesiau ir kamuoliukas pataikė man tiesiai į pakaušį. Teatrališkai susilenkęs griuvau palei tinklą. Karolina su hjugu puolė prie manęs vaidindami sunerimusius, kiti už jų nugarų pratrūko nesulaikomai kvatoti ir kažkas mergaitišku balseliu klustelėjo: „Neužskaitom?“, bet su tuo mūsų varžovai, savaime suprantama, nesutiko. Vis dėlto vargais negalais laimėję setą rezultatu 7:5 patekome į ketvirtfinalį.

– Čia dar ne pabaiga, – įspėjo mane Maklaud. – Visai kitoks lygis. Mūsų žaidėjai jau nebe tokios formos kaip anksčiau, bet dovanų nelauk.

Dovanų ir nebuvo. Kad ir kaip laksčiau, jie mus sumalė į miltus. Kai bandydavau kontroliuoti aikštelės vidurį, kamuoliukas lėkdavo į šonus, kai uždengdavau kampus, kamuoliukas skriejo per centrinę liniją. Mes laimėjome tik du geimus, tiek ir tebuvome verti.

Susėdę ant suoliuko susikišome raketes į maišus. Manoji buvo „Dunlop Maxply“, o jos – „Gray’s“.

– Atleiskit, kad jus nuvyčiau, – pasakiau.

– Niekas nieko nenuvylė.

– Matyt, mano silpna taktika.

Sutinku, tai nuskambėjo kiek pretenzingai, bet vis tiek nu-stebau, kai ji ėmė kikenti.

– Na bet tu ir keistas, – tarė ji. – Vadinsiu tave ponu Keisiu.

Nusišypsojau. Man ta mintis visai patiko.

Kai priėjome dušus, paklausiau:

– Gal jus pavežti? Aš su automobiliu.

Ji sušnairavo į mane.

– Na, jeigu neturėtum automobilio, pavežti būtų sudėtinga. – Atsakymas nuskambėjo taip, kad aš kažkodėl negalėjau iš-žeisti. – O tavo reputacija?

– Mano reputacija? – perklausiau. – Kažin, ar ją turiu.

– Nejaugi? Tai mums reikės tau ją parūpinti. Kiekvienas jaunuolis privalo turėti kokią nors reputaciją.

Dabar, kai apie tai rašau, toje replikoje girdžiu daugiau išvalgos nei anuomet. Bet „nieko neįvyko“. Aš nuvežiau poniją Maklaud į Dakers skersgatvį, ji išlipo, o pats grįžau namo ir trumpai raportavau tėvams tos dienos įvykius. Mišrių porų turnyras. Burtai.

– Patekote į ketvirtfinalį, Polai, – pasakė motina. – Jeigu būčiau žinojusi, būčiau važiavusi pasižiūrėti.

Man dingtelėjo, kad iš visko, kas tik gali man nutikti, blogiausia būtų kaip tik tai – tiek dabar, tiek kada nors ateityje.

Greičiausiai jūs jau užbėgote man už akių. Bet aš jūsų nekaltinu. Išgirdę istoriją apie naują pažintį nejučia priskiriame ją jau žinomai kategorijai. Mes matome tai, kas būdinga ir įprasta joms visoms, o patys tos istorijos dalyviai mato – jaučia – tik tai, kas individualu ir atsitiko išskirtinai jiems. Mes sakome: kaip viskas nuspėjama; jie sako: koks netikėtumas! Tada, o ir daug metų po to, galvodamas apie Siuzaną ir save visada pristigdavau žodžių, bent jau nė vienas neatrodė tinkamas. Bet galbūt tai yra visų įsimylėjėlių iliuzija, kad jų jausmai netelpa į jokių rėmus ir apibūdinimus.

Mano mamai, savaimė suprantama, žodžių niekada netrūko.

Kaip jau minėjau, nuvežiau poniją Maklaud namo ir nieko neįvyko. Paskui dar ir dar kartą. Žinoma, tai priklauso nuo to, ką jūs vadinsite „nieku“. Nebuvo nei prisilietimų, nei bučinių, nei žodžių, jau nekalbant apie kokį ketinimą ar planą. Bet jau vien tai, kaip mes sėdėjome automobilyje, kol galiausiai ji išlipo ir,

atsisveikindama juokais mestelėjusi kažkokią frazę, nuėjo namų link, bylojo apie tai, kad esame bendrininkai. Bet įsidėmėkite: ne kokio nors sumanymo ar plano bendrininkai. Tiesiog susieti kažko tokio, dėl ko abu jautėmės šiek tiek labiau savimi.

Jeigu būtume turėję galvoje kokių užmačių ar tikslų, būtume elgęsi kitaip. Gal slapta susitikinęję arba dangstę savo ketinimus. Bet mes buvome nekalti, tad buvau pritrenktas, kai motina, nutraukusi bukinantį vakarienės nuobodulį, paklausė:

– Vadinasi, įsidarbinome taksistu?

Sutrikęs dėbtelėjau į ją. Motina visada mane kontroliavo. Tėvas buvo švelnesnis, per daug griežtai nesmerkdavo. Jis buvo linkęs palikti viską, kaip yra, nekelti vėjo, nekišti nagų. O motina mėgo žiūrėti tiesai į akis ir nieko neslėpti užanty. Žvelgdamas į santuokinį tėvų gyvenimą savo neatlaidžiomis devyniolikmečio akimis, regėjau jį kaip girgždantį štai tokių banalių frazių vežimą. Bet kad jau imuosi vertinti, turiu pripažinti, kad „banalių frazių vežimas“ taip pat banali frazė. Tačiau studentavimo metais aš tokių dalykų nepripažindavau, tad dėbsojau į motiną neslėpdamas priešiško.

– Ponia Maklaud gali priaugti svorio, kol tu ją vežiosi, – pagiežingai mygo toliau motina.

– Nemanau, ji daug sportuoja, – atsakiau lyg niekur nieko.

– Ponia Maklaud, – niekaip nerimo motina. – Koks jos vardas?

– Tiesą sakant, nežinau, – pamelavau.

– Ar tu pažįsti Maklaudus, Endi?

– Golfo klube yra vienas Maklaudas. Nedidukas, storulis.

Smūgiuoja su neapykanta.

– Tai gal pakviestume juos taurės chereso?

Nuo tokios perspektyvos aš net krūptelėjau, bet tėvas atsakė:

- Lyg ir nėra tinkamos progos, kaip manai?
- Tiek to, – tęsė motina neketindama pasiduoti. – Maniau, kad ji turi dviratį.
- Kaip tu čia taip staiga tiek visko apie ją žinai! – purkštelėjau.
- Kas tau leido taip su manimi kalbėti, Polai? – motinos veidą užliejo raudonis.
- Palik vaiką ramybėje, Betse, – taikiai tarė tėvas.
- Čia ne aš turiu palikti jį ramybėje.
- Mama, gal aš galiu atsistoti nuo stalo? – suzyziau aštuonmečio tonu. Jeigu jau jie nusprendė elgtis su manimi kaip su vaiku...
- Gal iš tiesų reikėtų pakviesti juos taurės chereso... – pratarė tėvas ir aš nesupratau: ar jis tikrai nesusigaudo, ar mūsų ironizuoja.
- Nepradėk visko iš naujo, – griežtai nukirto motina. – Va iš ko jis viso šito išmoko.

Kitą dieną aš vėl nuėjau į klubą. Ir dar kitą. Be jokio ūpo žaisdamas su dviem karolinomis ir vienu hjugu, korte už nugaros pastebėjau Siuzaną. Kol ji buvo man už nugaros, viskas buvo gerai. Bet kai pasikeitėme vietomis ir už varžovų nugarų aš pamačiau, kaip jinai švelniai linguoja keliais į šonus laukdama smūgio, beregint nustojau domėjėsis taškais.

Vėliau pasisiūliau ją pavežti.

– Na, nebent tu su automobiliu.

Aš kažką sumykiau atsakydamas.

– Kastokskis, pone Keisi?

Mes stovime veidu į veidą. Aš suglumęs ir sykiu atsipalaidavęs. Ji vilki savo nuolatinę teniso suknelę, ir man dingteli, kad

tos žalios sagos gali būti netikros, vien puošmena. Tokių moterų aš dar nebuvo sutikęs. Mūsų veidai – viename lygmenyje, nosis į nosį, burna į burną, ausis į ausį. Matau, kad galvoja apie tą patį.

– Su aukštakulniais būčiau virš tinklo, – sako. – O taip mes lygūs – akis į akį.

Nesuprantu, ar ji rami, ar susijaudinusi; ar visada tokia, ar tik su manim. Žodžiai skamba lyg ir koketiškai, bet aš koketavimo nejaučiu.

Pakeliu savo „Morris Minor“ stogą. Jeigu jau dirbu tuo sušiktu taksistu, tai tegu visas sušiktas Kaimas mato, kokie sušikti keleiviai juo važiuoja. Tikriausiai pasakius, kokias keleivė.

– Beje, – sakau lėtindamas greitį ir jungdamas antrą pavarą. – Mano tėvai, atrodo, rengiasi pakviesti jus ir jūsų vyrą taurės chereso.

– O Dieve šventas, – atsako ji prisidėdama ranką prie burnos. – Bet aš niekur neinu su ponu Drambliakelniu.

– Kodėl jį taip vadinatė?

– Kažkaip vieną dieną toptelėjo. Džioviau jo drabužius, tokias pilkas flanelines kelnes – kelias poras jų turi – 84 colių platumo juosmeniu, laikau jas iškėlusį, žiūriu, tikras maskaradinio dramblio užpakalis.

– Mano tėtis sako, kad jis smūgiuoja į kamuoliuką taip, tarsi jo nekęstų.

– Taip, ko gero. Ką dar jie sako?

– Mama sako, jūs pastorėsite dėl to, kad jus vežioju.

Ji nutyli. Sustabdau automobilį prie įvažiavimo į jos namą. Sėdi susirūpinusi, gal net paniurusi.

– Kartais užmirštu apie kitus žmones. Kad jie egzistuoja. Turiu galvoje tuos, kurių nepažįstu. Atleisk, Keisi, gal man reikėjo... na, ne tai, kad... ak, Viešpatie.